

вия, болярството и свещенството. Социалната разлика на старото южно-словѣнско население се констатира и въ старото наказателно право, споредъ което себърътъ за едно и също прѣстѣпление се наказвалъ много по-строгo отъ колкото боляринътъ⁸⁰. Голѣма часть отъ себритѣ обитавали и работили на църковнитѣ и болярски земи и поради това били въ извѣстна зависимостъ отъ собственицитѣ на земитѣ. Други пъкъ себри били отстѣпвани на манастиритѣ и боляритѣ, на които плащали разни данѣци и изпълнявали разни повиности. Себритѣ поради начина на живота, мѣстожителството, занятieto и материалното си и социално положение⁸¹ се дѣлили на петъ класи: *населеници, свободни, проиарски люде, църковни люде, и граждани*. Ние ще азгледаме отдѣлно всѣка класа.

§ 25.

Населеници-чифчии.

Населеници били онѣзи себри, които нѣмали собствени недвижими имоти и които живѣли и работили манастирски и болярски земи. За тѣхъ се споменува още въ юстиниановото законодателство и въ Пандектитѣ се наричатъ парици. Парикъ билъ онзи земледѣлецъ, който билъ настаненъ на чуждо землище (*parisus est incola, qui aliqua regione domicilium suum contulit*)⁸². Въ сжщия смисълъ и значение терминътъ парикъ (*paricus*) се употрѣбява въ византийското законодателство и въ нѣкои сръбски хрисуви⁸³. Но постепенно този терминъ губѣлъ първоначалното си значение и често се употрѣ-

⁸⁰ Ibid. чл. чл. 53, 55.

⁸¹ Орѣков. хрисуви, 20—25.

⁸² Занетовъ Г. Българското население, 150.

⁸³ Miklosich Fr. Monumenta serbica, 60.